

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 30 mart 2024-cü il №23 (2834) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Ölkəmizdə həyata keçirilən gənclər siyasətinin, gənclərə göstərilən diqqət və qayğının əsasında layiqli vətəndaş və sağlam nəslin yetişdirilməsi davam edir. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu müstəqil Azərbaycanın gənclər siyasəti də məhz bu amala xidmət edir. Ulu Öndər müstəqil düşüncə tərzinə sahib vətənpərvər nəslin yetişdirilməsini dəfələrlə qürur hissi ilə vurğulayaraq demişdir: "Məni hədsiz dərəcədə sevindirən odur ki, Azərbaycanın gələcəyini möhkəm əllərdə saxlaya bilən, Azərbaycanı daim bütün xətəllərdən qoruya bilən, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini, demokratik dövlətini qoruya bilən gəncliyi var".

Belə ki, gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsinin düzgün təşkili, milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılması, vətəndaşlıq hissələrinin aşılması hər zaman diqqət mərkəzindədir. Bütün bunlar isə vətənpərvərlik hissələrinə daha da gücləndirir. Əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət gənclər siyasətinin ən mühüm istiqamətlərindən biri olan gənclər arasında vətənpərvərlik hissələrinin yüksəldilməsi bu gün Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Dövlət başçımız da öz çıxışlarında gənclərimizin vətənpərvərlik tərbiyəsinin vacibliyini vurğulayaraq deyib: "Biz böyüməkdə olan nəslin vətənpərvərlik ruhunda, milli-mənəvi dəyərlərimiz ruhunda tərbiyə edilməsinə çox böyük əhəmiyyət veririk. Bu, bizim inkişafımızın əsası, hər bir xalqın inkişafının əsasıdır". Məhz bu vətənpərvər gənclər sayəsində 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsində rəşadətli ordumuz zəfər qazandı. İgid oğullarımızın şücaəti sayəsində şəhidlərimizin qisası alındı. Cəsur döyüşçülərimiz qarşısında tab gətirə bilməyən erməni əsgəri isə döyüş meydanından qaçmaqdan başqa çıxış yolu tapa bilmədi. Bununla da tarixi torpaqlarımız gerçək sahibinə qovuşdu, bütün dünya dövləti-

mizin və ordumuzun qüdrətini, gənclərimizin qorxmazlığını, vətənpərvərliyini və Vətən üçün hər an candan keçməyə hazır olduqlarını gördülər.

Bu gün torpaqlarımızın müdafiəsini təmin edən məhz belə vətənpərvər gənclərimizdir. Onlar ərazilərimizi göz bəbəyi kimi qoruyur və istənilən hücumun qarşısını ləyaqətlə almağa hazır və qadırdırlar. "N" hərbi hissəsində bunun canlı şahidi olduq. Hərbi hissənin zabiti Teymur Qurbanəliyev söhbətimiz zamanı bildirdi ki, təsdiq olunmuş günün nizam qaydalarına uyğun olaraq keçirilən dərslər və məşğələlər sayəsində məğrur hərbi qulluqçularımız hərtərəfli hazırlıqdırlar. Keçirilən məşğələlərin nəticəsidir ki, əsgərlərimiz irimiqyaslı təlimlərdə heç bir çətinlik çəkmədən döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirərək, müvəffəqiyyətlər əldə edirlər. Əminliklə deyə bilərik ki, onlar qarşıya qoyulan istənilən döyüş tapşırıqlarının öhdəsindən asanlıqla gələ biləcək gücə malikdirlər".

Daha sonra səngərdə torpaqlarımızın keşiyini çəkən oğullarımızın görüşünə yollandıq. Burada leytenant Ülvi Sadıqovla tanış olduq. Zabıt Müzəffər Ali Baş Komandanın sərkərdəliyi ilə başlayan Vətən müharibəsindən, torpaqlarımızın düşmən əsarətindən azad

edilməsindən, daha sonra isə əsgərlərin ruh yüksəkliyi ilə xidmət etmələrindən, torpaqlarımızın müdafiəsinin əmin əllərdə olmasından, regionun ən güclüsü olan ordumuzun güc və qüdrətindən danışdı.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Nəriman Balayev bildirdi ki, nəzarət tam bizim əlimizdədir. "Əsgərlərimiz xidmətə məsuliyyətlə yanaşır, növbə zamanı gözlərini belə qırpmadan keşik çəkirlər. Hər biri qorxmaz, cəsur əsgərlərdir. Şəxsi heyət istənilən təxribatın qarşısını layiqincə almaq gücünə qadırdır", - dedi.

Nəriman onu da bildirdi ki, əsgərlər üçün silahdan istifadə, təhlükəsizlik qaydalarına ciddi əməl etmə, müşahidə zamanı diqqətli olmaq kimi vacib vərdişlər önəmli əhəmiyyət daşıyır. Söhbətimiz zamanı öyrəndim ki, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Nəriman Balayev 44 günlük Vətən müharibəsinin iştirakçısıdır. Döyüşlərin başladığı ilk gündən düşməne göz açmağa imkan verməyən oğullarımızdan olub. Onun peşəkariyyəti və təcrübəsi sayəsində düşmən xeyli sayda itki verib. Füzuli rayonunun azadlığı uğrunda gedən ağır döyüşlərdə Nəriman hərbi texnika ilə irəlilədiyi zaman düşməni endirdiyi ar-

tilleriya zərbəsi ilə vurulub. Nəticədə kəllə-beyin travması alıb. Bir neçə gün modul tipli hospitalda müalicə aldıqdan sonra yenidən silahdaşlarının yanına qayıdıb. Çünki o, illərdir bu arzu ilə yaşayıb. Xain düşməndən qisas almağı həyatının amalı bilib.

Beləliklə, qarşıya qoyulan bütün döyüş tapşırıqlarını dəqiq yerinə yetirərək, şücaət və igidlik nümayiş etdirdiyi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamlarına əsasən, "Füzulinin azad olunmasına görə" və "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Bakı şəhərindən ordu sıralarına çağırılan əsgər Raul Rəhimov xidmətə başladığı ilk gündən etibarən təcrübəli komandır heyətinin köməkliliyi ilə hərbin sirlərinə dərinləndirilib. Döyüş, atəş və fiziki hazırlıqları olduqca yüksək səviyyəyə çatdırıb. Qarşıya qoyulan istənilən tapşırıqların öhdəsindən asanlıqla gəlib. Həmçinin xidmətə yeni başlayan silahdaşlarına hər zaman dəstək olub. Çətin anlarında yanlarında olub və köməyini əsirgəməyib. Bütün bu amillərə görə Raul bütün şəxsi heyətin hörmət və rəğbətini qazanıb. Məhz buna görə o buranı öz evi, silahdaşlarını isə ailəsi bilir.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Reportaj

Vətənin müdafiəsində mətin dayanan igidlər

Gerçəkləşən arzular

3-cü səhifədə

Biz hərbi istəmirik, hər bə hazırıq!..

4-cü səhifədə

"Xalq-dövlət-ordu birliyi qələbəmizin təminatçısı oldu"

5-ci səhifədə

"Fiziki hazırlıq məşğələlərində dözümlülüyümüzü, çevikliyimizi, cəldliyimizi inkişaf etdirmişik"

7-ci səhifədə

Müdafiə nazirinin 2024-cü il üçün təsdiq etdiyi hazırlıq planına uyğun olaraq, "N" hərbi hissəsində komanda-qərargah təlimi keçirilib. Müdafiə Nazirliyi Mətbuat

Xidməti xəbər verir ki, plana uyğun olaraq təlimə cəlb olunan bölmələr müxtəlif dərəcəli döyüşə hazırlama vəziyyətinə gətirilib, ehtiyat və təyinat rayonlarına çıxarılaraq

"N" hərbi hissəsində komanda-qərargah təlimi keçirilib

idarəetmə orqanlarının ərazidə açılması və maskalanması təmin olunub.

Təlimdə tapşırıqların icrası ilə bağlı fəaliyyətlər xəritə üzərində dəqiqləşdirilib, yaranmış taktiki şəraitə uyğun olaraq qəbul edilmiş qərarlara dair məruzələr dinlənilib.

Bölmələrin müxtəlif döyüşə hazırlama vəziyyətlərinə gətirilməsi zamanı komandirlərin idarəetmə qabiliyyətinin və çevik qərar qəbul etmə bacarıqlarının artırılması, eləcə də qərargahların fəaliyyətinin və bölmələr arasında qarşı-

lıqlı əlaqənin daha da təkmilləşdirilməsi məqsədilə keçirilən komanda-qərargah təli-

mində qarşıya qoyulmuş tapşırıqlar müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilib.

Vətənin müdafiəsində mətin dayanan igidlər

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Belə vətənpərvər oğulla tanış olmaq bizi qürurlandırdı. Əsgər xidmətindən, dostlarından, komandirlərindən, burada keçirdiyi xoş günlərindən uzun-uzadı söhbət etdi. Yuxarı komandanlıq tərəfindən onlar üçün yaradılan sosial-məişət şəraitindən də söz açdı. "Yuxarı komandanlığın bizə göstərdiyi diqqət və qayğı göz önündədir. Düşmənlə yaxın məsafədə xidmət etməyimizdən asılı olmayaraq sosial-məişət şəraitimiz yüksək səviyyədədir. Komandirlərimiz mütəmadi olaraq ailəməzlə əlaqə saxlamağa şərait yaradırlar. Bütün problemlərimizlə maraqlanaraq anında həll edirlər. Həmçinin günün niyə qaydalarına uyğun ola-

raq, asudə vaxtlarımızı səmərəli keçiririk. Müxtəlif kitab və jurnallar oxuyuruq. Televiziya kanallarında yayımlanan hərbi verilişləri də izləyirik. Beləliklə, bu cür diqqət və qayğının qarşılığında üzərimizə düşən vəzifə - xidmətimizi düzgün təşkil edib, torpaqlarımızın müdafiəsində mətin dayanmaqdır. İnanıram ki, bizlərə tapşırılan bu şərəfli vəzifənin öhdəsindən layiqincə gələcəyik".

- Döyüş növbətçiliyini bitirən əsgər Elşən Murtuzəliyev hərbi xidmətə Şeki rayonundan çağırılıb. Elşən də digər əsgər yoldaşları kimi burada həm komandir, həm də silahdaşları arasında nümunəvi xidməti ilə seçilir. Əsgər söhbətimiz zamanı bildirdi ki, düşmən 2020-ci ilin iyul ayında Tovuz rayonu istiqamətində

mövqələrimizi ələ keçirtmək məqsədilə artilleriyadan istifadə etməklə qəflətən hücumla keçməyə cəhd göstərdi. "Lakin ordumuzun həyata keçirdiyi qabaqlayıcı tədbirlər nəticəsində hücumlarının qarşısı alındı və onlar geri çəkilməyə məcbur oldular. Bu döyüşlər zamanı Azərbaycanın Milli qəhrəmanları general-mayor Polad Həşimov, polkovnik İlqar Mirzəyev və digər cəsur oğullarımız qəhrəmanlıq nümayiş etdirərək, şəhidlik zirvəsinə yüksəldilər. Bu gün isə generalımızın şəhid olduğu mövqedə xidmət etmək hər birimizə qürur verir. Əminliklə deyə bilərəm ki, onun kimi bir komandirin, zabitin döyüş yolunu özümüzlə örnək bilib, xidmətimizi düzgün təşkil edəcəyik. Heç bir zaman da imkan vermərik ki, kimsə torpaqlarımıza əl uzatsın".

Əsgər Zakir Aliyev dedi ki, hər bir Azərbaycan gənci hərbi xidmət dövrünü keçməlidir. Bu yol nə qədər çətin olsa da, o qədər də şərəflidir. Burada yaşanan hər bir günümüz yaddaşımıza ömürlük həkk olunur. Əsgər yoldaşlarımızla

keçirdiyimiz günlər, asudə vaxtlarımızda etdiyimiz söhbətlər, təlim və həyəcan vaxtları və s. bunlarla yanaşı, burada özünə ömürlük dost qazanırsan. O dost ki, hər bir zaman sənin yanında olur. O dost ki, sənin ən çətin anlarında belə səni tərk etmir.

Əsgərlər Vüqar Ədizadə, Tural Mamedov və digərləri düşmənlə qarşı-qarşıya dayanıb, onları daim nəzarətdə saxlamaq nə qədər çətin olsa da, bir o qədər də qürurverici və şərəfli olduğunu, komandirlərinin onlara aşladığı hərbi biliklər sayəsində üzərlərinə düşən vəzifənin öhdəsindən asanlıqla gəlib, torpaqlarımızın müdafiəsində qətiyyətlə dayandıqlarını dedilər.

Kapitan
Orxan HÜSEYNLİ,
fotolar
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR
"Azərbaycan Ordusu"

Hərbi institutun kursantları ilə praktiki məşğələlər keçirilib

Heydər Əliyev adına Hərbi Institutun 2023-2024-cü illər üçün tədris planı və programına uyğun olaraq, "Hərbi Dəniz Qüvvələri" fakültəsinin kursantları ilə praktiki məşğələlər keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, məşğələlər zamanı baş komandanın məntəqəsində idarəetmənin təşkili, döyüş gəmilərinin "Səfərə" və "Döyüşə" hazır vəziyyətinə gətirilməsi,

radiolokasiya stansiyası vasitəsilə texniki, eləcə də hərəkət zamanı vizual müşahidənin aparılması, Semafor bayraqları ilə signal rabitəsinin təşkili üzrə praktiki tapşırıqlar yerinə yetirilib.

Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına məxsus sektorunda keçirilən praktiki məşğələlərdə idarəetmənin təhlükəsizliyi və gəminin maşın bölməsində hərəkətvericilərin istismarı qaydala-

rı izah da olunub.

Məşğələlərdə əsas diqqət kursantların tədris müddətində yiyələndikləri nəzəri bilik və praktiki vərdişlərinin daha da təkmilləşdirilməsidir.

Xidmətə gələn gənc əsgərlərdən biri ilə ilkin söhbətimizdə məni də, qərargah reisini də duyğulandıran bir məqam olmuşdu. "Qardaşım hərbi xidmətini düşmənlə təmas xəttində keçmişdi. Təxris edildikdən sonra xidmət yoldaşlarından da danışdı, döyüş növbətçiliyindən də. Deyirdi ki, hər dəfə döyüş növbətçiliyinə gedəndə hamımız oradan birbaşa döyüşə getməyi arzulayırdıq. Təxris ediləndə döyüşəcək əsgərlərin sırasında olmadığımızı çox təəssüfləndik. Kaş ki, biz qardaşımın və onun xidmət yoldaşlarının yaşadığı təəssüfə yaşamaq, döyüşlərin və qələbənin əsgəri olaq". Həmin əsgər bölüyün ən nümunəvi əsgəri oldu; Vətən naminə hər çətinliyə düşüncələr, gözəl arzular, gözəl niyyətlər Hərbi Andın mənəvi və məntiqi davamı olur...

Dağlıq ərazidə xidmət edirəm. Relyef bir qədər çətin şərait olsa da, hərbi xidmətin mahiyyətinə, hərbi xidmətə qətiyyətin təsir edibilməz. Əsgərlərin asudə vaxtında bu haqda söhbətləşirdik. Vətənin qayalıqı da, daşlığı da, düzənliyi də, çəmənliyi, çəmənzaarı, yaylağı, oylağı da Vətəndi. Dağlıq ərazi də qorunmalıdır. Əsgər qorunmalıdır. O əsgər qətiyyəti, dövlətə, dövlətçiliyə, Hərbi And sədaqəti ilə təsdiqləyirdi ki, Məmməd Aslan demişkən, "Vətən gözdü, biz - kerpik, Gözümüzün keşiyini kəpiklik". Bu fikirlər əsgərlərimizin düşüncələrinin nizamına dönmüşdü. Əsgərlərdən biri Birinci Qarabağ müharibəsi iştirakçısı olmuş babasından eşitdiklərini xatırlatmışdı: "Taborumuz döyüş növbətçiliyini Murovdağ dağ silsiləsinin ən hündür yerinə aparırdı. Qışda hər gün ora çıxıb-düş-

Mənəvi-psixoloji hazırlıq qələbənin başlanğıcı oldu

Hərbi xidmətə ön xətdə başlamışdım. Əsgərlərlə hər söhbətimizdə tək-cə hərbi xidmətdən danışmırdıq, həm də hərbi xidmətin tərkib hissəsi olan milli-mənəvi dəyərlərimizdən, Vətəndən, vətənpərvərlikdən, qəhrəmanlardan, qəhrəmanlıqlardan danışırıq. Bir də torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün Ali Baş Komandanın verəcəyi döyüş əmrindən. Onda əsgərlərin döyüş əzmini də duyurdum, qələbə ruhunu da. 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində qazanılan qələbə əsgərlərin qələbə inamını daha da yüksəltdi. Əsgərlərimiz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin dediyi "Aprel döyüşləri dərsləklərə salınmalıdır" fikri hamısını müəlləhləşdirmişdi.

mək çox çətin idi. "Güzgü" deyilən yerdən ora yayda quraşdırılmış kanatdan tuta-tuta çıxırdıq. 30-35 dərəcə şaxtada, qar qalağını yara-yara. İkinci Kəlbəcər əməliyyatına da oradan başlamışdıq. Əsgərlərimizin hamısı dözümlü idi. Vətən naminə hər çətinliyə dözdük...". Əsgərin xatırlaması xoş ovqat, bir də gözəl bir qürur yaratmışdı. Əsgərlər qətiyyətlə demişdilər ki, hərbi xidmət üçün "çətinlik" ifadəsi olmamalıdır. Əsgər nizamnamələrin tələblərini yerinə yetirirsə, günün nizam qaydalarına məsuliyyətlə əməl edirsə, fiziki hazırlığı yüksəkdirsə, heç bir şərait ona çətinlik törətməz. Əsgər fiziki hazırlığını məşqlərlə yüksəldə bilər, nizamnamələri öyrənə bilər, özünü özünə məsuliyyətli olmağı təlqin edə bilər - əsgər formalaşmış əsgər olmaq üçün öz üzərində çalışmalıdır. Onda əsgərlər bu tövsiyəni diqqətlə dinləmişdilər. Qısa müddətdən sonra bölüyün təqimlərində əsaslı dəyişiklik müşahidə olunmuşdu. Komandir icimai-siyasi dərslərdən əlavə asudə vaxtlarda söhbətləri təəssürlər, xatirələr formatında da təşkil etməyi məsləhət görmüşdü...

İkinci Qarabağ müharibəsi başladı. Ordumuz əks-hücum keçdi. Bütün sərhəd boyu döyüşlər başladı. Düşmənin sədləri dağıldı, Azərbaycan ordusu Füzuli rayonunda ilk mövqə qələbəsi qazandı, Qaraxanbəyli kəndi düşməndən azad edildi. İlk qələbə sonrakı qələbələrə döyüş əzmini yüksəltdi, sonrakı döyüşlərdə qazanılacaq qələbələrə başlanğıcı oldu. Vətən müharibəsində mən də döyüşün ordunun sıralarında idim. Qələbə qazanılacaq döyüşlərdə iştirak edənlərin də, onların hücumuna artilleriya dəstəyi verənlərin də, nisbətən arxada olan böülüklerin şəxsi heyətinin də yaşadığı ovqatı görürdüm, duyurdum, yaşayırdım. Onda bir həqiqət mənim də mənəvi dünyamın işığına dönmüşdü: Bu müharibə xalqın müharibəsi idi, xalqın ruhu döyüşür. Ali Baş Komandanın xalq müraciətləri xalqın orduya inamını yüksəltdirdi, döyüşçülərin döyüş əzmini, qələbə ruhunu. Döyüşdə yaralanmış döyüşçüyə yardım göstərilmədi. Həkimlər onun qısa müddətdə də olsa, döyüşlərdə iştirakına icazə vermirdilər. Onda yaralı döyüşçü ciddi xahiş etmişdi, yaralı qolunu göstərərək, "Bu yara ciddi yara deyil, həkim, barmaqlarım hərəkət edir, qolumu yerə basa bilərəm, ayaqlarım salamatdı, döyüşdə yerimi dəyişməyi atışa bilərəm, gözlerim salamatdı, düşmənlərimizi görərim, mənə döyüşçü yoldaşlarımdan ayırmayın, xahiş edirəm, ayırmayın..." - demişdi. Onu bir də müayinə etmişdilər, döyüşə getməsinə icazə vermişdilər. Səmimiyyətimə inanın, onun sevinci kimi sevinc görməmişdim. Sevincindən hərbi həkimləri bağrına basmışdı, yanağı boyunca iki damla göz yaş sızılmışdı... Yaralı döyüşçünün döyüş

əzmi hərbi hissənin döyüş ruhunun bayrağına dönmüşdü...

Vətən müharibəsindən az sonra Ağdamın işğaldan azad edilmiş Güllücə kəndinə eza-miyyətə getmişdim. Mayor Ruslan Novruzov yol boyu müharibənin bəzi gerçəkliklərindən danışmışdı. "Müharibələrdə döyüş texnikaları da gərəkli olur, artilleriya da, aviasiya da. Ancaq qələbəni əsgər qazanır. Vətən müharibəsində təsdiq edildi ki, Azərbaycan Ordusunun döyüş hazırlığını tamamlayan mənəvi-psixoloji hazırlığı, bu sıradan Şuşa uğrunda döyüşlər döyüşün əksər hərbi ekspertlərini heyretləndirdi. Bu heyət Vətən sevgisinə görə yaranmış heyət idi. Vətən müharibəsində qazanılmış tarixi Zəfər sərkərdəlik hünəri ilə bir sırada Azərbaycan əsgərinin vətənpərvərliyinin nəticəsi oldu..." Güllücəni keçib əsgərlərimizin yanına çatanda müşahidələrimizi mayor Ruslan Novruzovun qənaətinin gerçəkliyi bildik. Əsgərlərin baxışlarında döyüş əzmi vardı. Bu əzm 2023-cü ilin sentyabrında səngərlərini aşdı. Bu da vətənpərvərlik idi...

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tam bərpa olundu. Tarixi Zəfəri qazananların, sonrakı əməliyyatların iştirakçılarının davamçıları üçün hərbi xidmət Hərbi And deməkdir, dövlət deməkdir, dövlətçilik deməkdir, bunları ümumiləşdirən vətənpərvərlik deməkdir...

Vətən müharibəsində tarixi Zəfər mənəvi-psixoloji hazırlıq əsasında formalaşan vətənpərvərliklə qazanıldı...

Mayor
Ceyhun CƏFƏRLİ
"Azərbaycan Ordusu"

On illərlə davam edən atəşkəs, təmas xətti dövrü artıq tarixə qovuşub. O zaman da cəbhə xəttində, səngərdə xidmət edən döyüşçülərimizin yanına çox getmişdik. Onların arzu və istəklərini dinləyib təsirlənmişdik də. Hamının bir məqsədi, bir arzusu vardı: düşməni işğalında qalan torpaqlarımızı azad etmək. Vətən təəssübünü çəkən hər bir vətənpərvər oğulun qəlbində bir qubar vardı. Döyüşçülər atəşkəsdən, təmas xəttindən də yorulub tənqə gəlmişdilər. Onların mənəvi-psixoloji hazırlığı daim yüksək olardı. Döyüş hazırlığına gəlincə, gecə-gündüz demədən hazırlıqlarını artırırtdılar. Ali Baş Komandanın hücum əmrini gözlədiklərini deyirdilər. Nəhayət, 27 sentyabr 2020-ci il tarixi döyüşçülərimizin arzuladığı gün oldu. Səbirsizliklə qələbə xəbərini gözləyən xal-

qımızın gözündə ümid çirağı qələbə müjdəsi gözələnirdi, tezliklə müharibənin Zəfər başa çatmasını arzulayırdı...

Artıq bu gün ötən əsrin ən böyük faciəsini yaşamış Xocalı şəhərindəyik. Erməni vəhşiliyinin, erməni vandalizminin silinməz iz qoyduğu tək ünvan - Xocalı. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-sına keçən gecə sonuncu soydaşımız öz doğma yurdunu necə tərk etmişdi? Hansı müsibətlə, hansı faciə ilə üz-üzə qalmışdı? O faciədən dərhal sonra ora qaçımaq ümidləri tamamilə üzölmüşdü. Onda ermənilərin hər yerdən güc aldığı vaxt idi. Belə bir deyimimiz var: "Haqq nazilər, amma üzölməz"...

Mayor Sahib Hacırəhimovla erməni vəhşiliyindən azad edilmiş torpaqlarda görüşdük. Hələ də o xoş hisslərin təsirindən ayrıla bilmirəm.

- Burada indi təmas xətti

Təlim

Gerçəkləşən arzular

yoxdur. Azad edilmiş torpaqlarda əsgərlərimizin döyüş hazırlığının artırılması ilə məşğul oluruq, - deyən zabit Sahib Hacırəhimov tabeliyində olan zenitçilərin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdi.

Zenitçilər həm 44 gün davam edən Vətən müharibəsində, həm də 2023-cü ildə keçirilən əməliyyatlar tədbirlərində uğurlu fəaliyyətlər göstərmişlər. Əslən Ağdam rayonundan olan zenit-pulemyot məqasının komandiri müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu çavuş Ruslan Qasimovun ömrünü hərbi xidmətə həsr etməkdə başlıca məqsədi doğma torpaqlarımızın düşməni işğaldan azad olunması istiqamətində başlayacaq döyüşlərdə iştirak etməsi olub.

44 günlük Vətən müharibəsində çavuş Ruslan Qasimovun da xidmətləri var. Döyüşlərin başladığı ilk gündən komandiri olduğu heyətlə təyin olunduğu döyüş mövqeyində öz yerini tutub. Onların başlıca tapşırığı düşmənin hava hədəflərini, paraşütlə atılan desantını, suüstü hədəflərini, döyüş texnikalarını, atəş nöqtələrini məhv etməsi olub. Zenitçilərimiz qarşıya qoyulan tapşırıqların öhdəsindən bacarıqla gəlirlər.

Heyət üzvlərindən əsgər

Amin Həməzadə Cəlilabad rayonundan ordu sıralarına çağırılıb. 19-20 sentyabr tarixlərində Qarabağda ordumuzun keçirdiyi döyüş əməliyyatlarında iştirak edib. O, azad olunmuş ərazilərimizdə hərbi xidmət etməkdən məmnun olduğunu dedi.

Əsgər Sənan Bayramov isə Qazax rayonunda anadan olub. Azərbaycan Texniki Universitetini bitirib. Xocalı şəhərində hərbi xidmətini davam etdirməkdən qürur duyduğunu dedi. - Gözümü dünyaya açandan düşmənin Xocalıda günahsız dinc insanların üzərinə tanklarla, zirehli döyüş texnikaları ilə hücum çəkdiyini eşitmişəm. Günahsız, əliyalın

insanlar odlu silahlarla amansızcasına qətlə yetirilib. Onlarla körpə, qadın, yaşlı insan işgəncələrlə öldürülüb. Xocalı şəhəri bizim yaddaşımızda belə qalıb. Burada xidmət etmək həm ağırdır, həm də qürurvericidir. Ağırdır ona görə ki, Xocalı qan yaddaşımız olmuşa şəhərdir. Qürurludur, ona görə ki, düşməndən qisas alınmış, artıq doğma torpaqlarımızdayıq.

Əsgərlərdən Fəxri Yasınoy, Fərid Mövləquliyev də vətənpərvər döyüşçülərdəndir. Onlar bildirdilər ki, müharibə bitməz də, hər zaman döyüş hazırlığımızı artırmalıyıq.

Bəxtiyar ƏLİYEV
"Azərbaycan Ordusu"

31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günüdür

Biz hər b istəmirik, hər bə hazırıq!..

Hərbi hissələrdə təşkil edilən söhbətlər, diskussiyalar, disputlar mahiyyət baxımından ictimai-siyasi dərslərin davamı olur. Seçilən mövzular haqqında kifayət qədər geniş məlumata malik olan əsgərlər belə tədbirlərdə fəal iştirak edir, maraqlı fikir mübadiləsi onların düşüncələrini dərinləşdirir, nitqini səlisləşdirir, mahiyyətlər arasında uyğunluq yaratma qabiliyyətini formalaşdırır. Söhbətlər də, diskussiyalar da, disputlar da dövlətçiliklə, xalqla bağlı məsələləri əhatələdiyinə görə hər belə tədbir pedaqoji proses hesab edilə bilər...

Əsgərlər orta məktəbdə oxuyanda ermənilərin Azərbaycanda necə məskunlaşdığını, niyə məskunlaşdırıldığını, kimin məskunlaşdırdığını öyrənirlər. Ermənilərin Azərbaycanda törətdiyi soyqırımlar haqqında da məlumatları olub. Bu məlumatların daha əhatəli çatdırılması onların vətənpərvərliyini daha üstün əsaslarla formalaşdırır.

31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırım Günü tarixin olmuşlarını yada salma, xatırlama, xatırlatma, anma günüdür. Əsgərlər 31 Mart haqqında məlumatlıdır. Onların məlumatlarını sistemləşdirmək, tarixi mahiyyətini daha geniş şərh etmək üçün belə tədbirlərin əhəmiyyəti böyük olur...

Hərbi qulluqçularımızla 31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü haqqında söhbətləşəndə onlar sonralar soyqırımı kimi törədilmiş faciələrdən də danışdılar. Bu, Vətənə sevgidi...

Tanınmış alim, professor Xudu Məmmədov deyirdi ki, siz uşaqlara Vətəni tanıdın, Vətəni özləri sevcəklər. Əsgərlərimiz tanıdıqları Vətənin müqəddəsliyini dərk edirlər və sevirlər.

Mayor Səhman Cəfərzadə:

- Ermənilər Azərbaycanda XIX əsrdən məskunlaşdırılırdılar. Bu məskunlaşma siyasət idi. Çar Rusiyası erməniləri Azərbaycanda yerləşdirməklə özünün gələcək nüfuzunu təmin etmək istəyirdi. Folklorumuzda bir deyim var: "Ayağıma yer eləyim, gör bir sənə nə edərim". Vəzifə üçün, güzəran üçün, hər cür alçaqlığa razılaşan bu millət satqınlığı həmişə ömürdən üstün tutur.

Böyük rus şairi Puşkinin ermənilər haqqında dediklərini ədəbiyyat müəllimimizdən eşitmişdim: "Sən qulsan, sən qorxaqsan, sən oğrusan, çünki sən ermənisən". Belə bir millət Azərbaycanda sığınacaq tapandan sonra azərbaycanlılara düşmən kəsildi.

Paytaxtda da, əyalətlərdə də soyqırımlar törədirdi. Biz də bilirik ki, ermənilər 1905-1907-ci illərdə, 1914-1916-cı illərdə, 1918-1920-ci illərdə Azərbaycanda kütləvi qırğınlar törədiblər.

Kiçik çavuş Elnur İsmayilov:

- 1918-ci il martın 30-dan aprelin 3-nə kimi ermənilər Bakıda, eləcə də Şamaxıda, Qubada, Naxçıvanda, Salyanda, Hacıqabulda, Lənkəranda, Xaçmazda, Zəngəzurdada minlərlə azərbaycanlıyı qəddarlıqla qətlə yetirmişdilər. Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyəti bu qanlı faciələrə - ermənilərin törətdiyi qırğınlara görə 1919-cu ilin və 1920-ci ilin martın 31-ni matəm günü kimi qeyd etmişdi. Bolşeviklər Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətini devirəndən sonra bu da unuduruldu. Tarix müəllimimiz deyirdi ki, 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü kimi 1998-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin sərəncamı ilə təsis edilib. Bu günün niyə qeyd olunduğunu kitablardan oxumuşduq, öyrənmişdik.

Əsgər Rizabəy Vəlizadə:

- Mən tarix fənnini çox sevirdim. Müəllimimizin məsləhəti ilə tariximizə aid məqalələri, kitabları da oxuyurdum. Onuncu sınıfdə bizə Quba kütləvi qəbiristanlığı haqqında danışmışdı. İnternetdən

Güzir Elnur Cəfərli:

- Qəbul imtahanlarına hazırlaşanda müəllimim bizə əlavə məlumatlar, faktlar da demişdi. O vaxtdan yadımda qalıb ki, 1993-cü il martın 31-də ermənilər Kəlbəcərin "Tunel" adlanan ərazisində 82 azərbaycanlıdan 50-sini qətlə yetirib, qalanını əsir aparıblar. Bu da soyqırımdır. Başlıbel, Ağdaban faciələri də soyqırımı olub. Meşəli, Qaradağlı faciələri kimi. Ən dəhşətli faciə Xocalıda 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə, dislokasiya yeri Xankəndi olan 366-cı alayın iştirakı ilə törədilib. Hər il televiziya verilişlərində görürük, kitablardan, qəzetlərdən oxuyuruq. Bu faciəni biz də unutmururuq. Verilişlərdən

birində tarixçi alim dedi ki, bu faciə bəşəriyyətə qarşı törədilmiş cinayətdir. Bu fikri sonralar başa düşdüm. Bəs onda bəşəriyyət bu faciəyə görə Ermənistanı niyə ciddi suçlamır?

Kiçik çavuş Elnur İsmayilov:

- Bu yaxınlarda Əsgəran qəsəbəsinin qala divarları yaxınlığında da kütləvi məzarlıq aşkar edilib.

Əsgər Rizabəy Vəlizadə:

- Məzarlıqda 8 nəfərin qalıqları tapılıb. Bunlar Xocalı faciəsindən qaçıb qurtarmaq istəyənlərin qalıqlarıdır. Görəsən, Xocalı soyqırımında itkin düşənlərin neçəsi belə itkin düşüb? Görəsən, daha neçə yerdə belə kütləvi məzarlıq var?

soyqırımı haqqında məlumatları da oxumuşdum. Öyrənmişdim ki, ermənilər Qubada 70-ə yaxın kəndi dağıdıb, 37 minə yaxın insanı qətlə yetirib. Bu qətləri tarixdən gizlətmək üçün kütləvi məzarlıqlar yaradıblar. Belə məzarlıqlardan biri də 2007-ci ildə Qudyalçayın kənarında tapıldı.

Harada oxuduğumu unutmuşam. Quba qırğınlarında erməni dəstəbaşının əmri ilə iki qardaşı meydana çəkiblər. Hərəsinə bir tüfəng veriblər. Tələb edirlər ki, əmr verildə atəş açsınlar, sağ qalan buraxılacaq, qətlə yetirilməyəcək. Qardaşlar eyni vaxtda tüfəngi silahlı ermənilərə çeviriblər. Özləri öldürülsə də, hərəsi iki erməni öldürüb. Ermənilər bu hadisədən sonra Qubada qətləmləri gizlin davam etdiriblər.

Güzir Elmır Cəfərov:

- Məzarlığın sahəsi 500 kvadrat metrəndən çoxdur. Məzarlıqda 400-dən çox insanın qalıqları var. Ermənilər qadınları da, uşaqları da qətlə yetirib həmin məzarlığa atıblar.

Mayor Səhman Cəfərzadə:

- Birinci Qarabağ müharibəsində törədilmiş qətlərin də məzarlıqları var. Füzuli rayonunun Yuxarı Seyidəhmədli kəndində, Kəlbəcər rayonunun Başlıbel kəndində belə məzarlıqların olduğu güman edilir.

Kiçik çavuş Elnur İsmayilov:

- Ermənilər sovetlər birliyində də azərbaycanlılara qarşı soyqırımlar törədirdilər. 1945-1947-ci illərdə onlar yüzlərlə kəndi odlara qalamışdılar, minlərlə azərbaycanlıyı qətlə yetirmişdilər. Digər tərəfini imperiyanın əli ilə, siyasi yolla Ermənistanda sürgün etdirmişdilər. Bu da soyqırımın başqa bir forması olub.

Dünya ictimaiyyəti Xocalı faciəsinə görə Ermənistanı ciddi qınamadı. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" kompaniyası bu soyqırımı dünyaya daha əhatəli şəkildə tanıdır. Tanıtma bəşəri niyyətdir, tanıyıb cinayətkarı qınamaq, suçlamaq, haqq-ədalət baxımından nəticə çıxarmaq bəşəriyyətin mis-siyasıdır. Tarixdən heç nəyi gizlətmək mümkün deyil. Hər şey gec-tez açılır. Dünyanın bəşəri dövlətləri Ermənistanın başlanğıcdan bu yana xarici siyasətinin işğala söykəndiyini, bəzən bu işğalın gizlin aparıldığını, yarınmalara söykəndiyini bilir. Bu yarınmaları gələcək siyasətinə qılıq boğçası bilən dövlətlərin də haqqa tapınacağına az qalıb. Bir el məsələni biz unutmayacağıq, qoy varlığını yarınmalarla saxlayanlar da unutmasınlar, yarınmalara həvəsiyənlər də: Kələklə gələn küləklə gedər...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin 26 mart 1998-ci il tarixli Sərəncamı ilə 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü elan edilib. Unudulmayan bütün soyqırımlar martın 31-də bir daha xatırlanır. Xatırlanan faciələr tarixdir, xalqın sabahkı tarixlərinin hansı dolaylardan keçdiyini, hansı düşmənçilikləri dəf etdiyini, necə dəf etdiyini yaşadan tarix. Əsgərlərin ötən əsrin əvvəllərində, əsrin ortalarında, əsrin sonlarında ermənilərin törətdiyi vəhşiliklər, terrorlar, soyqırımlar haqqında bildikləri unudulmayan, unudulmayacaq həsiyyətdir, xalq sevgi deməkdir. Bu faciələrdə diri-diri yandırılanların naləsi hər il martın 31-də daha yanıqlı eşidilir. Bəşəri dövlətlər azərbaycanlılara qarşı törədilmiş soyqırımlara ədalət divanı qurulacağı günü tələb etməyincə, dünyanın nizamı düzəlməyəcək. Cəzasızlığın yeni cinayətlər yaratdığını bilənlər, Azərbaycan əsgərinin haqq səsinə eşidirsinizmi? Unutmayın ki, dahilik təkcə insana şamil edilmir, dövlətə də şamil edilir. Martın 31-i günü əlinizi ürəyinizin üstünə qoyub bir daha düşünün:

Kəssə hər kim tökülən qan izini,

Qurtaran dahi odur yer üzünü!..

Azərbaycan bu qədər faciələr görüb, soyqırımlar görüb, bəşəri dövlət olaraq deyir ki, Yer üzünü qan tökülməkdən xilas edin! Biz hər b istəmirik, Hər bə hazırıq!..

Mayor Məhəmməd NƏSİRLİ "Azərbaycan Ordusu"

Nümunəvi xidmət

“Vətən bizə - Azərbaycan əsgərinə güvənir”

Hərbi xidmətin ilk günlərindən çətinliklərin öhdəsindən əzmlə gələn möhkəm iradəyə malik Azərbaycan əsgəri bu gün işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə mövqelərimizi daha da gücləndirərək, Vətən torpaqlarının gecə-gündüz keşiyindədir. Onlar Vətənə şərəfli xidmətləri ilə bərpa-quruculuq işlərinə, Böyük Qayıdışa böyük töhfələr bəxş edirlər. Belə nümunəvi xidmətləri ilə fərqlənən əsgərlərlə görüşüb təəssüratlarını qələmə aldım.

Əsgər Nurel Vəliyev:

- Vətənə, xalqa sədaqət andı içdiyimiz gündən bizi müəyyən zaman məsafəsi ayırır. İndi əsgər yoldaşlarımla birlikdə o müqəddəs günün xoş təəssüratları ilə xatırlayırıq. Biz ata-babalarımızın, şəhidlərimizin şərəfli döyüş yolunu özümüzlə örnək bilirək. Xidmət günləri arxada qaldıqca, addımlarımız daha da möhkəmlənir, oddan, alovdan keçərək mətinləşirik. Balakən rayonunun Qazma kəndində anadan olmuşam. Orta məktəbi bitirdikdən sonra Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasına qəbul olundum. Ali təhsilimi başa vurub Azərbaycan Ordusu sıralarında Vətənə övladlıq borcumu layiqincə yerinə yetirirəm. Döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlıqlarımı artırırım.

Hərbi xidmət biz əsgərlərə gələcək həyatımızda qarşıma çıxan çətinliklərin öhdəsindən

gələn bacarıqla gəlməyin yollarını öyrədir. Komandir və rəislərimizin tapşırıqlarını vaxtında və yüksək bacarıqla yerinə yetiririk. Verilən əmr və tapşırıqlara ciddi və məsuliyyətlə yanaşırıq. Hərbi xidməti mənə sevdiren və vətənpərvərlik ruhunu aşılayan dostlarım çoxdur. Onlardan bəziləri 44 günlük Vətən müharibəsində Füzuli, Xocavənd və Cəbrayıl uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak ediblər. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə müxtəlif medallarla təltif olunublar. Biz Qalib Azərbaycan əsgəri adını daşımaqda qürur duyuruq.

Əsgər Rəşad Mejmov:

- Hərbi xidmətə başladığım vaxtdan 7 ay keçir. Artıq hərbi xidmətin çətin keçən ilk günləri arxada qalıb. Deyirlər, hərbi xidmət dövrü qazanılan dost-

luq möhkəm olur. Mən də burada çoxlu dostlar qazanmışam. Əsgərlik dövrünün gələcək həyatımızda rolu böyükdür. Vətənə, xalqa, dövlətə sədaqətin həm nəzəri, həm də təcrübə baxımından elmini öyrənirəm. Hər bir gənc ordu həyatının çətinliklərini keçməlidir. Bu çətinliklər bizi möhkəmləndirir, daha əzmlə, iradəli edir. Vətən bizə - Azərbaycan əsgərinə güvənir. Bunu layiqincə qiymətləndirib, üzərimizə düşən məsuliyyəti dərinləndiririk. Bu qürur və ictimaiyyətə qarşı məsuliyyəti şərəflə daşımağa hazırıq. Keçirilən təlimlərdə daima döyüş hazırlığımızı artıraraq, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdən minaların və döyüş sursatlarının təmizlənməsini nəzəriyyədə və praktikada həvəslə öyrənirik. Hərbi davranış qaydalarını artıq mənimsəmişik. Sevinirik ki, torpaqlarımızın dirçəldilməsində, quruculuq işlərində biz istehkamçı əsgərlərin də payı olacaq.

Əsgər Bayram Qafarov:

- 14 aydır ki, Vətənə sədaqət andı içib, şərəfli əsgər adını daşıyıram. İlk günlər hərbi vərdişlərə yiyələnməkdə çətinliklərim olsa da, komandirlərimin sayəsində qısa müddətdə bunlar aradan qaldırıldı. Ordu həyatına bağlandım. Təlimlər, döyüş hazırlıqları, dərslər məni güclü, əzmlə olmağı öyrətdi. İc-

timai-siyasi hazırlıq dərslərini peşəkar zabitlərin keçməsi mövzulara marağımı çox artırdı. Biz dahi şair, dövlət xadimi Xətəinin, böyük sərkərdə Babəkin, qəhrəman Həzrinin varisləri, igid Mübarizin davamçılığıyıq. Ali Baş Komandanın döyüş əmrinə hər an hazır olan qalib Azərbaycan əsgəriyik. Dünya görüşümün formalaşmasında ailəmin və oxuduğum orta məktəbin, doğulub boya-başa çatdığım elin, obanın rolu böyükdür. Vətənimizi,

xalqımızı sevmək anlayışı bizə ailədə, məktəbdə, yaşadığımız mühitdə aşılanıb. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları general-mayor Polad Həşimov və Mübariz İbrahimov cəsərləri ilə sanki sonrakı nəsillər üçün fədakarlıq məktəbi yaratdılar. İkinci Qarabağ savaşında iştirak edən Vətən oğulları bu məktəbin yetirmələri idi. 44 günlük Vətən müharibəsində, əməliyyat tədbirlərində neçə-neçə igid oğullar şəhidlik zirvəsinə ucaldılar. Biz belə qəhrəmanların şanlı döyüş yolunu öyrənir, adlarını qəlbimizdə daim yaşadıırıq. İnanırıq ki, gələcək nəsillər də bu ənənəni davam etdirəcəklər.

Əsgər Qurban Süleymanov:

- 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan əsgərinin göstərdiyi qəhrəmanlıq, fədakarlıq nümunələrindən hələ çox danışılacaq. Biz də o qəhrəmanlıq dastanlarını oxuyub öyrənirik. Hər bir əsgər Vətən, torpaq uğrunda canından keçən şəhidlərimizin həyat və döyüş yolu haqqında vacib bilgiyə malik olmalıdır. Onlar Xocalı, Qaradağlı, ruhu narahat olan Birinci Qarabağ şəhidlərimizin qisasını aldılar. Xalqımızın, gələcək nəsillərin xoşbəxt, firavan, sülh şəraitində yaşaması üçün canlarını qurban verdilər. Tariximizə adlarını qızıl həflərlə yazan şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyir, yaralı döyüşçülərimizin qarşısında baş əyirəm.

Vətənimizin müdafiəsində əzmlə dayanan əsgərlərin ürək sözlərini dinlədikcə bir daha əmin oluram ki, xalqımız öz igid oğullarını orduya, hərbiyə böyük sevgi hissi ilə yetişdirib. Ona görə xalqımız Vətənimizi Azərbaycan əsgərinə, öz qəhrəman övladına əmanət edir. Vətən sənə əmanətdir, Azərbaycan əsgəri!

Lalə HÜSEYNOVA,
fotolar
çavuş

Namiq PƏNAHOVUNDUR
"Azərbaycan Ordusu"

Vətənimiz Azərbaycanı sevmən, ona varlığı ilə bağlı olanlar dəyərli ömür yaşayırlar. Doğrudan da, "Torpaq, uğrunda ölən varsa, Vətəndir". Bu gün Azərbaycanımızın öyünməyə haqqı var - onu qoruyan, yaşadan, tarixlər yazan, dastanlar yaradan igid oğulları var. Əsrlər boyu oddan, alovdan keçən Vətənimiz çox keşməkeşlər görüb, çətinliklərlə üzleşib, amma bədərəməyib, düşmənlə baş əyməyib, sınaqlardan mərdliklə çıxıb. Güclü ordusunu yaradıb, düşmənlə layiqli cavabını verib. Bax, budur, xalqın birliyi, yenilməzliyi. Xalq dövlətinin, ordusunun ətrafında sıx birləşərək düşmənlə qalib gəlib. Eşq olsun, bu birliyi, sarsılmazlığı qoruyub saxlayan, nəsilən-nəslə ötürən müdrik xalqımız!

XX əsrin sonları - XXI əsrin əvvəllərində Vətənimizə göz dikən erməni işğalçıları tarixdə görünməmiş vəhşiliklər, qətləmlər törətdilər. Vandalizmin, barbarlığın sonu yox idi. Məkrli düşmənlə kifayət qədər silaha və hərbi texnikaya malik idi. Yenidən müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycanda hakimiyyət boşluğuna görə, sərişətsizliyə görə, iddialara görə formalaşmaqda olan ordu ilə xalq arasında bir uçurum yaranmışdı. Minlərlə soydaşımız Vətənin müdafiəsinə qalxsa da, fəaliyyətdə olan orduya vahid mər-

Ordu və cəmiyyət

“Xalq-dövlət-ordu birliyi qələbəmizin təminatçısı oldu”

kəzəndən rəhbərlik yox idi.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdıdı. Ölkəmizdə siyasi mühiti, xalqın dövlətə, dövlətçiliyə inamını büsbütün dəyişdi. İqtisadiyyatımız yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoydu. Ordu quruculuğu istiqamətində böyük işlər həyata keçirildi. Ölkəyə ən müasir standartlara cavab verən hərbi texnika və texnologiyalar gətirildi. Hərbi təhsil daha müasir formada yenidən quruldu, hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi yeni müstəvidə inkişaf etdirildi. Xalqın özünə inamı artdı.

Ulu Öndərin layiqli davamçısı, müdrik və uzaqgörən lider Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev Azərbaycanın inkişafında yeni mərhələ yaratdı. Hakimiyyətdə olduğu 20 il ərzində xalqın birliyinin, Azərbaycan Ordusunun qüdrətinin artırılması kimi mühüm vəzifələrin yerinə yetirilməsinə nail oldu. Ali Baş Komandan kimi ordumuzun döyüş qabiliyyətinin artırılması, onun ən müasir silah və sursatlarla təchiz edilməsi daima diqqət mərkəzindədir.

Məhz bunların nəticəsidir ki, Azərbaycan dünya hərbi tarixində bir ilkə imza atdı. Hava-darlarına güvənən Ermənistan 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə məğlub edildi, təslim aktını imzaladı. Ötən il 19-20 sentyabrda Ermənistan silahlı birləşmələrinə və separatçılara qarşı ordumuzun keçirdiyi uğurlu əməliyyat tədbirləri nəticəsində Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü tam bərpa olundu. Bu qələbələrdə hərbi qulluqçularımız misilsiz igidliklər göstərdilər. Böyük Zəfəri təməlinə xalq, dövlət və ordunun birliyi dayanırdı. Xalqımız

30 ildən artıq düşmən işğalında qalmış ərazilərini azad edərək yeni bir dövrə qədəm qoydu. Xalq-dövlət-ordu birliyi qələbəmizin təminatçısı oldu.

Mən bu tarixi proseslərin canlı şahidiyəm. Birinci Qarabağ müharibəsində 1993-cü ilin aprelinde Murovdağ istiqamətində Ömər aşırımında uğrunda gedən ağır döyüşlərdə yaralanmışam. I qrup Qarabağ müharibəsi əlilliyəm. Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasını (indiki Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti) bitirmişəm. Qarabağ Müharibəsi, Əlilləri, Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin Masallı rayon filialının sədriyəm. Ailədə 6 qardaş, bir bacı olmuşuq. Vətənpərvər, ordusevər bir ailədə böyümüşük. Ata babam Əlidadaş Rəhimov 416-cı Azərbaycan Milli Diviziyasının topçu əsgəri olub. II qrup Böyük Vətən müharibəsi əlili idi. Biz də babamızın şərəfli döyüş yolunu davam etdirdik. Qardaşım Coşqun Rəhimov 1991-ci ildə sənədlərini Bakı Dövlət Universitetinin tarix fakültəsinə vermişdi, müsabiqədən keçməmişdi. Həmin ilin oktyabrında könüllü olaraq Ağdam cəbhəsi-

nə yola düşdü. İki ay Ağdam özünümüdafiə batalyonunun tərkibində döyüşüb. Sonra Füzuli istiqamətində gedən döyüşlərdə iştirak edib. 1993-cü il avqustun 23-də də Füzuli rayonu uğrunda gedən ağır döyüşlərdə yaralı halda itkin düşüb. Ordumuzun "N" hərbi hissəsində təqdim komandiri idi. Digər qardaşım Çinar Rəhimov Vətən müharibəsində Qubadlı rayonu uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə "Qubadlının azad olunmasına görə" medalına layiq görülüb.

Bu gün doğma Azərbaycanımız qürur dolu tarixini yaşayır. İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə quruculuq işləri sürətlə aparılır. Soydaşlarımız öz atababa yurdlarına geri dönürlər. Böyük Qayıdış başlayıb. Dövlətimizin başçısının rəhbərliyi ilə Azərbaycan inkişaf edən, yüksələn bir ölkəyə çevrilir. Əminəm ki, ölkəmizin daha böyük inkişafı, yüksəlişi hələ qabaqdadır. Eşq olsun, rəşadətli Azərbaycan Ordusuna, Böyük Zəfəri bizə bəxş edən Müzəffər Ali Baş Komandanımıza! Yaşasın, Azərbaycan!

Nahid RƏHİMOV
Qarabağ Müharibəsi Əlilləri,
Veteranları və Şəhid Ailələri
İctimai Birliyinin Masallı
rayon filialının sədri,
Qarabağ müharibəsi əlili

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə kömək)

Suallar:

1. Azərbaycanın Rusiya və İran arasında parçalanması. Kürəkçay müqaviləsi.

2. Gülüstan və Türkmənçay müqavilələri.

Azərbaycanın Rusiya və İran arasında parçalanması. Kürəkçay müqaviləsi

Tarixin bütün dövrlərində xalqımız müxtəlif siyasi-hərbi münaqişələrə cəlb olunmuş, nəticədə zaman-zaman əraziləri işğal olunmuş, insanları qətlə yetirilmişdir. Müharibələr nəticəsində xalqın minilliklər boyu formalaşmış mənəvi-dini-millət dəyərlərinə ziyan dəymiş, torpaqlarının bir hissəsi itirilmiş, Cənubi Qafqaz Rusiyaya birləşdirildikdən sonra bu proses güclənmişdir.

Cənubi Qafqazın siyasi və hərbi-strateji əhəmiyyəti böyük idi. Rusiya imperiyası Cənubi Qafqazı əlavə gəlir mənbəyinə, Xəzər dənizini Rusiyanın daxili dənizinə çevirməyə çalışırdı. Azərbaycanın əlverişli coğrafi mövqeyi, təbii sərvətləri, xüsusən də faydalı qazıntı yataqları artıq Rusiya imperiyasına məlum idi. Azərbaycanda bol olan qızıl, boya, yun, ipək, pambıq, tütün, neft çar Rusiyasına xammal və yanaçaqla təmin edə bilərdi. Bu ərazilərin işğalı Rusiya-Osmanlı (Türkiyə) münasibətlərində qüvvələr nisbətini Rusiyanın xeyrinə həll edə bilərdi. Cənubi Qafqazdakı mürəkkəb siyasi, iqtisadi və beynəlxalq vəziyyət Rusiyanın planlarının həyata keçirilməsini asanlaşdırırdı.

1801-ci ilin əvvəllərində İngiltərə Qacarları (İran) dövləti ilə siyasi və ticarət müqavilələri bağladı. Qacarlar dövləti ilə İngiltərənin yaxınlaşması Rusiya imperiyasının 1801-ci ilin 12 sentyabrında Şərqi Gürcüstanın (Kartli-Kaxetiya çarlığı) Rusiyaya birləşdirilməsi ilə nəticələndi. Şərqi Gürcüstanla birlikdə Azərbaycanın tarixi torpaqları olan Qazax, Borçalı, Şəmşəddil sultanlıqları və Pəmbək bölgəsi gürcü quberniyasının tərkibinə daxil edildi.

Rusiya imperiyası 1802-ci ildə Georgiyevsk (Şimali Qafqazda yerləşir, 1802-1822-ci illərdə Qafqaz quberniyasının mərkəzi olmuşdur) şəhərində Şimali Azərbaycan xanlarının (Quba, Dərbənd və Lənkəran) və Qafqazın digər hakimlərinin nümayəndələri ilə "Georgiyevsk" müqaviləsini imzaladı. Müqaviləyə əsasən "onu imzalayanlar öz xahişlərinə görə" Rusiya imperiyasının himayəsinə qəbul olunur, Rusiya isə onların müstəqilliyinə toxunmayacaqlarına, Qacarları (İran) və Osmanlı (Türkiyə) dövlətlərinin təhlükəsindən onları müdafiə edəcəyinə vəd vermişdi. Lakin çar Rusiyası həmin müqaviləyə əməl etmədi və Azərbaycan xanlıqlarının ərazilərini zəbt etmək üçün hazırlıq işlərini başlandı.

XIX əsrin əvvəllərində xanlıqlar arasında münasibətlər kəskin idi. Ara müharibələri ölkənin sosial-iqtisadi vəziyyətini ağırlaşdırdı. Ölkədə siyasi birləşmənin olmaması xarici qüvvələrin işğalı üçün əlverişli şərait yaratdı. Hələ I Pyotrün yürüşü zamanı ruslar erməni əmilinə xüsusi əhəmiyyət vermişdi. Rusiya imperiyası ermənilərdən Azərbaycana qarşı casusluq fəaliyyətində istifadə edirdi. Lazımı casusluq məlumatlarının toplanması üçün ermənilər "xüsusi" fəallıq göstərirdilər. Azərbaycan, Osmanlı (Türkiyə) və Gürcüstan torpaqlarında "Böyük Ermənistan" dövləti yaratmaq xülyasında olan ermənilər Rusiya imperiyasının Qafqazdakı irticaçı (siyasi düşmən, mədəniyyət və tərəqqi düşməni) siyasətinə kömək etməklə məkrli məqsədlərinə çatmağa ümid edirdilər.

1801-ci il Rusiya imperiyası gürcü zadegan nəslindən olan qəddar, Azərbaycan xalqını, ümumiyyətlə, Cənubi Qafqazın türk-müsəlman əhalisini sev-

məyən general Sisianov, gürcü hakimlərini də ətrafında toplayaraq Gürcüstan ərazisində istifadə etməklə Azərbaycanın şimal-qərb torpaqlarını ələ keçirməyə başladı. 1803-cü ilin yazında general Qulyakovun başçılığı altında rus qoşunları Car-Balakəndə yerli əhalinin müqavimətini qırdıqdan sonra Balakəni yandırdılar. Aprelin 12-də Car-Balakəndən olan səlahiyyətli nümayəndə heyəti Car-Balakən camaatlığının Rusiyanın hakimiyyətini altına alınması barədə "Andlı öhdəlik" (Carlılar Rusiyanın xəzinəsinə ipəklə xərac ödəməli, girovlar verməli, öz ərazisində

qarşısını almaq üçün Sisianovdan hərbi kömək istədi. Qarabağ xanının Rusiya imperiyası ilə yaxınlaşmasından həyəcana düşmüş Qacarlar dövləti 500 nəfərlik dəstəni Qarabağa göndərdi. Lakin İbrahimxəlil xan dəstəni məğlub etdi. Xanın bu qələbəsindən sonra Sisianov Qarabağa mayor Lisaneviç başda olmaqla hərbi dəstə göndərdi. Eyni zamanda, o, xanın Rusiya imperiyasının təbəəliyinə keçməsinə tələb etdi. İbrahimxəlil xan xanlığını qoruyub saxlamaq məqsədilə Sisianovla görüşməyə razılıq verdi. General Sisianov və İbrahimxəlil xan Gəncə yaxınlığındakı Kü-

Mövzu: Rusiya İmperiyasının Qafqaz istilasını. Kürəkçay, Türkmənçay və Gülüstan müqavilələri.

rus qoşunlarını yerləşdirməli) sənədi imzaladı. Lakin əhalinin itaət şərtlərini yerinə yetirmədiyini bəhanə edən general Qulyakov 1804-cü ilin yanvarında yenidən Cara hücum etdi. Car yenidən işğal olunub yandırıldı. Rus qoşunları hücumlarını davam etdirdi və Zaqatala yaxınlığındakı dərədə carlıların güclü müqaviməti ilə üzleşdilər. Qanlı döyüşdə carlılar qələbə qazandılar və general Qulyakov öldürüldü. Carlılar yenidən hücumu keçmiş rus qoşunlarına müqavimətin mənasız olduğunu görərək mübarizəni dayandırdılar. Car-Balakəndən sonra qonşu İlisu sultanlığı da Rusiya təbəəliyini qəbul etməli oldu.

Car-Balakən camaatlığı rus qoşunları tərəfindən ələ keçirildikdən sonra general Sisianov Azərbaycanın içərilərinə doğru sonrakı irəliləyişinin açarını Gəncə xanlığının ələ keçirilməsində gördü. 1804-cü il yanvarın 2-dən 3-nə keçən gecə rus qoşunları qalaya hücumu başladılar. Böyük rəşadətə qeyri-bərabər döyüşə girən Cavad xan və onun oğlu Hüseynqulu ağa döyüşlərdə qəhrəmancasına həlak oldular. Qanlı döyüşlərdən sonra Gəncə qalası rus qoşunları tərəfindən tutuldu. Gəncə xanlığı ləğv olundu, şəhərin qədim adı dəyişdirildi və I Aleksandrın arvadının şərəfinə Yelizavetpol adlandırıldı. Gəncənin süqutundan sonra Samux hakimi də Rusiya imperiyasının təbəəliyini qəbul etməyə məcbur oldu. Beləliklə, Rusiya Azərbaycanın digər ərazilərini də tərkibinə qatmaq üçün imkan qazandı.

Gürcüstanın, Şimali Azərbaycanın bir hissəsinin Rusiya imperiyası tərəfindən istilası Qacarlar və Osmanlı dövlətlərinin, habelə Cənubi Qafqazda möhkəmlənməyə çalışan İngiltərə və Fransa'nın narahatlığına səbəb oldu. Fətəli şah Qacar əvvəlcə Gürcüstan və Gəncə ilə həmsərhəd olan bütün xanlıqların ərazilərini tabe etmək niyyətində idi. Lakin Qacarlar dövlətinin daxilində baş vermiş çaxnaşmalar və İngiltərənin vəd etdiyi köməyi göstərməməsi bu tədbirləri yarımçıq qoydu. Bununla belə, İngiltərə Qacarlar dövlətini Rusiya imperiyası ilə müharibəyə qızıdırırdı.

1804-cü ilin mayında Qacarlar dövləti Rusiya imperiyasından öz qoşunlarını Cənubi Qafqazdan çıxarmasını tələb etdi. Tələb rədd olundu və 1804-cü ilin iyulunda 10 il davam edən Rusiya-Qacarlar müharibəsi başlandı. Azərbaycanın bəzi feodal hakimləri, habelə feodalların da bir hissəsi öz hakimiyyətlərini itirməkdən qorxaraq, müharibəyə xilas yolu kimi baxırdılar. Qacarlar dövlətinin qalib gələcəyi təqdirdə öz hakimiyyətlərini saxlayacaqlarını düşünərək, imkan daxilində ona kömək göstərirdilər. Əhali isə ne Qacarların, ne də Rusiya imperiyasının istilasına məruz qalmaq istəmir, öz xanlarına müraciət edərək, istilaçılara qarşı mübarizədə onlara hər cür kömək göstərəcəyini bildirirdi.

Qarabağ xanı İbrahimxəlil xan xanlığının müstəqilliyini qoruyub saxlamaq üçün Rusiya imperiyasına meyil edirdi. O, Qacarların qoşunlarının hücumunun

rəkçayın sahilində 1805-ci il mayın 14-də müqavilə imzaladılar. Müqaviləyə əsasən, xan, onun varisləri və xanlığın bütün əhalisi Rusiya imperiyasının təbəəliyinə qəbul olunur və onların üzərinə rus çarına sadıq qalmaq tələbi qoyulurdu. Xan rus qarnizonunu Şuşaya buraxmağı və onu zəruri şeylərlə təmin etməyi, hər il öz gəlirlərindən Rusiya imperiyasının xəzinəsinə 8 min çervon xərac ayırmağı öhdəsinə götürdü. Bir həftə sonra İbrahimxəlil xanın vasitçiliyi ilə Şəki xanlığı ilə də belə bir müqavilə bağlandı.

Gülüstan və Türkmənçay müqavilələri

Hər dəfə xalqımızın faciələri, ərazilərinin işğalı səbəbləri araşdırılarkən belə bir qənaət yaranır ki, tariximizin bütün qanlı səhifələri Azərbaycanın Rusiya imperiyası ilə Qacarlar dövləti (Rusiya və İran) arasında bölüşdürülməsinə gətirib çıxarmış Gülüstan və Türkmənçay müqavilələrindən başlayır. Rusiya imperiyasının Azərbaycana qarşı ekspansionist siyasəti rəsmən 1804-1813-cü illər Rusiya-Qacarlar müharibəsi ilə başlayır. 1805-ci ildə Azərbaycanın Qarabağ və Şəki xanlıqları ilə çar Rusiyası arasında Kürəkçay müqaviləsi imzalanır. Müqaviləyə görə, bu xanlıqlar Rusiyaya ilhaq edilir və müstəqil xarici siyasət yürütməkdən məhrum olur. 1805-ci ilin axırlarına doğru Bakı və Şirvan xanlıqları da Rusiya tərkibinə daxil edilir. Taliş xanlığının ələ keçməsi ilə Rusiya imperiyasının Şimali Azərbaycanı tamamilə özünə ilhaq etməsi prosesi başa çatır. Bu mərhələ başa çatdıqdan sonra Qacarlar dövlətinin Rusiya imperiyası ilə müqavilə bağlaması reallaşır və sülh danışıqları başlayır. 1813-cü il oktyabrın 12-də Gülüstan (Goranboy rayonu) kəndində, rus ordugahında məşhur "Gülüstan" müqaviləsi imzalanır. Bu müqavilə Rusiya imperiyasının Azərbaycanı işğal etdiyini rəsmən təsdiqləyir. Müqaviləyə əsasən, Gəncə, Qarabağ, Şəki, Şamaxı, Quba və Taliş xanlıqlarının əraziləri, Şərqi Gürcüstan və Dağıstan da çar Rusiyasına ilhaq edilir. Xəzər dənizində donanma saxlamaq hüququ yalnız Rusiya imperiyasına verilir.

19 iyul 1826-cı ildə Qacarın qoşunlarının Rusiya imperiyasının nəzarətində olan Azərbaycan torpaqlarına daxil olması ilə Rusiya-Qacarlar müharibəsi yenidən başlayır. Döyüşlərdə Qacarın qoşunları ağır məğlubiyətə düşür. 1826-cı ilin axırlarında Şəki və Lənkəran xanlıqları da ləğv olunur, 1827-ci ildə Rusiya imperiyası Azərbaycanın ərazilərini keçərək Təbriz şəhərinə daxil olur və şəhər rusların əlinə keçir. 1828-ci ilin yanvar-fevral aylarında ruslar Urmiya və Ərdəbilə tutdular.

1828-ci il fevralın 10-da İngiltərənin səfiri Makdonaldın vasitçiliyi ilə Təbriz yolunun üstündə yerləşən Türkmənçay kəndində I Nikolay ilə Fətəli şah arasında 15 maddədən ibarət sülh müqavilə-

si imzalandı. Müqaviləyə əsasən, Araz çayı sərhəd olmaqla Azərbaycanın ərazisi şimal və cənub hissələrinə bölündü. Gəncə, Qarabağ, Şəki, Şirvan, Quba, Bakı, Taliş xanlığı, Şərqi Gürcüstan və Dağıstan (Azərbaycanın şimal torpaqları) Rusiyaya təslim edildi. Türkmənçay müqaviləsi XIX əsrin birinci otuz ilində baş vermiş Rusiya-Qacarlar müharibələrinə son qoydu: xalqımızın və torpaqlarımızın iki yerə bölüşdürülməsi başa çatdırıldı. Azərbaycan xalqının iki hissəyə parçalanmasını və müxtəlif imperiyaların tərkibinə qatılmasını rəsmiləşdirən Türkmənçay müqaviləsi xalqımızın sonrakı taleyində də faciəli rol oynadı. 1828-ci il martın 21-də İrevan və Naxçıvan xanlıqları ləğv edildi və həmin ərazilərdə "erməni vilayəti" adlı qondarma bölgə yaradıldı. Müqavilənin 15-ci maddəsinə əsasən, erməni əhalisinin Qacarlar dövlətindən (İran) Cənubi Qafqaza hərəkətinə icazə verildi. Nəhayət, ən başlıcası o idi ki, Şimali Azərbaycan Rusiya imperiyasının ucqar müstəmləkəsinə çevrildi. Cənubi Azərbaycan torpaqları isə Qacarlar dövlətinin hakimiyyəti altında qaldı.

Rusiya imperiyası şimali Azərbaycan torpaqlarında ərazi-inzibati dəyişikliyi həyata keçirərək Dərbəndi özünə birləşdirdi, Borçalını Gürcüstana, İrəvanı, Zəngəzuru, Göyçəni və Dərələyəzi ermənilərə verdi. Nəticədə Azərbaycan torpaqları hesabına sonralar Ermənistan dövləti yaradıldı. Ermənilər Türkmənçay müqaviləsinin şərtlərindən çox məmnun idilər. Tarixçilər erməniləri Türkmənçayın övladları adlandırırdılar, çünki Türkmənçay müqaviləsindən əvvəl ermənilər vətənsiz olublar. Erməni tarixçisi Anahid Terminasi qeyd etdiyi kimi, "ermənilər 1917-ci ilədək Qafqazın heç bir məntəqəsində çoxluq təşkil etməmişlər və onların müəyyən bir əraziləri də yox idi". O vaxtdan bəri Azərbaycan tarixinin hər səhifəsində erməni qanının izi var. Erməni terrorçuları həvadarlarına arxalanaraq bütün dövrlərdə Cənubi Qafqazda, o cümlədən Azərbaycanda qan tökmüş, torpaqlarımızı zəbt etmişlər. Adı "sülh müqaviləsi" olsa da, Türkmənçayın kəsiydi yerdən hələ də Azərbaycanın qanı axır.

Hamımızın Azərbaycan adlı bir Vətəni var! Qoynunda dünyaya göz açdığımız, minbir nemətdəndəndə isti qucağında boya-başa çatdığımız bu əvəzolunmaz diyar Azərbaycanlı adını qürur və iftixarla daşıyan hər kəs üçün müqəddəs və ulvidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu Vətən müharibəsində və antiterror əməliyyatında Zəfər çalaraq erməni işğalçıları kapitulyasiyaya məcbur etdi, düşməni qovaraq ərazi bütövlüyünə nail oldu.

Bu dövrdə dünyada mürəkkəb və ziddiyyətli proseslər davam etməkdədir. Hələ də dünyada ədalətsizliklər mövcuddur. Hələ də dünyada güclülər zəiflərin haqqını tapdalmayıq istəyir! Odur ki, biz daim güclü olmalıyıq. Güclü olmağın əsas şərti isə döyüş və ictimai-siyasi hazırlıq məşğələlərində hərbi işinin sirlərinə yiyələnməli, döyüş texnikasından və silahlardan bacarıqla istifadə etmək üçün öz biliklərini, bacarıqlarını və vərdişlərini daha da təkmilləşdirməli, mənəvi-psixoloji hazırlıqlarını artırmaqdır. Hər bir hərbi qulluqçu dərk etməlidir ki, o öz vəzifə borcunu vicdanla yerinə yetirməklə, döyüş və ictimai-siyasi hazırlıq dərslərində, təlimlərdə hərbi biliklərdən dərinlən yiyələnməklə, mənəvi-psixoloji və fiziki hazırlığını artırmaqla, intizamlı olmaqla Azərbaycan naminə, onun dünyada yeri, yüksək nüfuzu uğrunda daim mübarizə aparmış olur. Yalnız bu halda anamız Azərbaycanı qoruya, yüksəldə və hamımız üçün qürur mənbəyinə çevirə bilərik.

Fiziki hazırlıq

"Fiziki hazırlıq məşğələlərində dözümlülüyümüzü, çevikliyimizi, cəldliyimizi inkişaf etdirmişik"

"N" hərbi hissəsində günün nizam qaydalarına uyğun olaraq fiziki hazırlıq məşğələsinin keçirilməsinin şahidi oldum. Əsgərlər məşğələ rəhbərinin göstərdiyi çalışmanı normativlərə uyğun olaraq yerinə yetirirdilər. Turnikdə dartinma, paralel qollarda icra olunan fiziki güc tələb edən çalışmaları heç bir çətinlik çəkmədən hər bir əsgər eyni anda yerinə yetirirdi. Onları izlədikcə fiziki hazırlıq dərəcəsinə maraqlı olmaları, idman elementlərini həvəslə icra etmələrini gördüm.

Fiziki hazırlıq məşğələsindən sonra hərbi qulluqçularımızla həmsöhbət oldum. Əsgərlərə həvəslə idman elementlərini izah edən məşğələ rəhbəri müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Cavid Səfərov söhbətə başladı:

"Hərbi hissəmizdə hərbi qulluqçuların fiziki hazırlığının artırılması üçün bütün şərait yaradılıb. Həm açıq, həm də qapalı idman şəhərciyimiz var. Şəxsi heyət fiziki hazırlıq məşğələlərindən səmərəli istifadə edir. Hər biri anlayır ki, hərbi hər an döyüş tapşırığını icra etməyə hazır olmalıdır. Verilən tapşırığı uğurla yerinə yetirmək üçün döyüş hazırlığı ilə yanaşı, fiziki güclü olmaq da vacib amillərdəndir. Buna görə də əsgərlərimiz idman dərəcəsinə böyük maraq göstərirlər".

Hərbi xidmətə Quba rayonundan çağırılan əsgər İbrahim Hacıyev xidmətə

gəlmədən öncə də idmanla məşğul olduğunu bildirdi: "Rayonumuzda idman mərkəzləri, idman meydanları çoxdur. Hərbi xidmətdən öncə həvəskar şəkildə idmanla məşğul olmuşam. Deyirlər idman sağlamlıqdır. Düşünürəm ki, bu, həqiqətən də, belədir. Mütəmadi olaraq idmanla məşğul olub, onu həyat tərzinə çevirdikdə insanlar dözümlü, qərarlı və intizamlı olurlar. Məhz buna görə dostlarımla asudə vaxtımızı idmana sərf etmişik. Bu gün də hərbi xidmətdə günün nizam qaydalarına uyğun olaraq gündə iki dəfə - səhər və axşam saatlarında idmanla məşğul oluruq".

Hərbi xidmətə Cəlilabad rayonundan çağırılan əsgər Rauf Abdullayev bir çox idman hərəkətlərini xidmət zamanı öyrəndiyini etiraf etdi: "Hərbi xidmətə gəlməmişdən əvvəl fiziki cəhətdən zəif idim. Burada mütəmadi olaraq fiziki hazırlıq dərəcəsinə keçirildiyi üçün artıq özümde müsbət dəyişikliklər hiss edirəm. Komandirlərimizin köməyi ilə fiziki hazırlıq məşğələlərində dözümlülüyümüzü, çevikliyimizi, cəldliyimizi inkişaf etdirmişik. Artıq rahatlıqla turnikdə dartinma, paralel qollarda enib-qalmaq, ipə çıxma hərəkətlərini icra edə bilirəm".

Lənkəran rayonundan ordu sıralarına çağırılan əsgər Əli Hüseynli əvvəllər idmanın güleş növü ilə məşğul olub. "Hərbi xidmətə başladığım andan komandirlərimizin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunmuşam", - deyir əsgər Ə.Hüseynli bildirdi. "Hərbi xidmətdə hər bir saatımız səmərəli və maraqlı keçir. Fiziki hazırlıq məşğələləri ilə yanaşı, hərbi hissəmizdə müxtəlif növ idman yarışları təşkil olunur. Yarışlar zamanı şəxsi heyət arasında dostcasına rəqabət olsa da, yarışdan sonra yoldaşlarımızın qələbəsinə sevinirik. Bu cür yarışlar bizi daha da yaxınlaşdırır, bir yumruq kimi birləşdirir. Döyüş meydanında bu vacib amillərdən biridir. Bölməmizdə əsgər yoldaşlarımla dostluq, qardaşlıq münasibətləri yüksək səviyyədədir".

Digər əsgərlər Aqşin Ağasiyev, Vüqar Həşimzadə, Emil Yusifli, Rəvan Həsənov və digərləri də hərbi hissədə yaradılan şəraitdən məmnun olduqlarını bildirdilər. Komandirlərin nəzarəti altında müasir idman vasitələrindən, trenajorlardan, maneo zolaqlarından və digər vasitələrdən istifadə edən əsgərlərimizin hər birinin fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam, Vətəninə və millətinə bağlı əsgər kimi formalaşdıqlarını görmək bizi qürurlandırdı.

**Baş leytenant
Oruc MUSTAFAYEV
"Azərbaycan Ordusu"**

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyə kəşfiyyat və idarəetmə üzrə elektrooptika sistemləri ixrac edir

Bir sıra ölkələrin Ankaraya kəşfiyyat, müşahidə və idarəetmə üzrə elektrooptika sistemləri tədarükündən imtina etməsinə cavab olaraq, Türkiyənin qabaqcıl müdafiə sənayesi şirkəti olan ASELSAN bu zəruri məhsulların yerli analoqlarını da işləyib hazırlayıb. Hazırda bu sistemlərə xaricdə də böyük maraq göstərilir.

ASELSAN şirkətinin mətbuat xidməti xəbər verir ki, 35 milyon 130 min dollar məbləğində son üç ixrac kontraktı çərçivəsində xarici müştərilərə ilk dəfə GÖZDE və ASELFILIR-500 elektrooptika cihazları da tədarük ediləcək.

ASELSAN-ın hazırladığı elektrooptika cihazları geniş hərəkət radiusuna malikdir və yüksəkkeyfiyyətli görüntülər təqdim edir. Bu sistemlər "Bayraktar AKINCI", "Bayraktar TB2" və ANKA kimi pilotsuz uçuş aparatlarına uğurla inteqrasiya olunub.

Misirdə 4800 il əvvəl aid sərdabə tapılıb

aid sərdabə aşkar edilib.

"Əl Əhram" nəşri xəbər verir ki, Misirin Qədim Əsərlər üzrə Ali Şurası baş katibinin müvəqqəti işlər vəkili Hişam Əl-Leyti bildirdi ki, bu tapıntı qədim Misir cəmiyyətinin ictimai-siyasi strukturu haqqında dəyərli məlumatdır.

Piramidaların yerləşdiyi Gizanın cənubunda yerləşən Dahşur nekropolu Qədim Krallığın görkəmli piramida sərdabələri ilə zəngindir. Burada eramızdan əvvəl 2650-ci ildə firon Xeopsun atası Seneferuya aid edilən Qırmızı piramida və Bükülmüş piramida var.

Arxeoloqlar qrupunun rəhbəri Stefan Seidlmayer bildirib ki, araşdırmalar sərdabənin fironların beşinci sülaləsinin sonu və ya altıncı sülalənin əvvəllərinə aid edilə biləcəyini göstərir. O əlavə edib ki, bu məzarlıq Qırmızı Piramida şəhərciyinin sakinlərinə məxsus geniş qəbiristanlığın bir hissəsidir.

Böyük əhəng daşından hazırlanmış qapının üzərindəki yazılar sərdabənin sarayda müxtəlif inzibati vəzifələrdə çalışan Seneb-Nebeft adlı şəxsə və onun arvadı İduta aid olduğunu göstərir.

Seidlmayer qeyd edib ki, bu tapıntıni fərqləndirən onun nəfis rənglənmiş bəzəyidir ki, buna da Dahşur nekropolunda nadir hallarda rast gəlinir. Zərif sənət əsərləri gündəlik həyat səhnələrini, o cümlədən taxılın üyüdülməsi, Nil çayında üzən gəmiləri və səs-küylü bazarları, eləcə də qurban gətirən xidmətçilərin təsvirlərini ehtiva edir.

Alman Arxeologiya İnstitutunun bu missiyası 1976-cı ildən Dahşurda aparılan qazıntılarda iştirak edir və əsasən Orta Krallığın piramidalarına diqqət yetirir.

Rusiyada terror hadisəsi zamanı xəsarət alanların sayı 360-a çatıb

"Crocus City Hall" konsert zalında terror aktı nəticəsində xəsarət alanların sayı 360 nəfərə çatıb.

Bu barədə məlumat Rusiya Qəzalar Tibbi Mərkəzi tərəfindən açıqlanıb.

Məlumatla görə, hazırda tibb müəssisələrində ümumən 83 nəfər müalicə olunur. Moskva xəstəxanalarından 34 nəfər evə buraxılıb, daha 60 nəfərin müalicəsi davam etdirilir.

**AZƏRTAC-ın
materialları əsasında**

Maraq dünyamız

Mesopotomiya xalqlarının coğrafiyası

Misirə yanaşı, qədim sivilizasiya mərkəzlərindən biri də Dəclə və Fərat çaylarının arası olmuşdur. Onun cənub dəniz sahilində Şumer xalqı bir neçə şəhər dövlətin əsasını qoymuşdur. Eramızdan əvvəl XXVIII əsrdə onlar gil lövhələr üzərində hecalı mixi yazılarını həkk ediblər. Şumerlərin coğrafi bilikləri haqqında e.ə. XXV əsrdə gil lövhələr üzərinə basılmış xəritələr məlumat verir. Balıq pulcuğuna oxşar simvollarla Livan dağları, mərkəzdə isə şumerlər üçün vacib cəhət rolunu oynayan paralel xətlərlə çəkilmiş Fəratın orta axını və sərin küləklər əsən Zaqros dağları təsvir olunmuşdur. Ömrünün çox hissəsini hərbi yürüşlərdə keçirən və Şumeri birləşdirən çar I Sarqon və onun varislərinin qoyduğu yazılı lövhələr sübut edir ki, e.ə. XXIV-XXIII əsrlərdə Fərat

çayının çox hissəsi, Dəclə çayının sol qolları, Fars dağlıq ölkəsi (Anşan), Bəhreyn (Dilmun), Oman (Maqan) onlara məlum idi. E.ə. XXII əsrin ortalarında Şumer hakimi Qudeyanm

heykəlinde ilk dəfə olaraq Yuxarı dənizdən (Aralıq dənizi) Aşağı dənizə (İran körfəzi) qədər olan ölkələr təsvir edilmişdir.

Britaniya muzeyində torpaqların təsviri olan gil

lövhələr saxlanılır. Sarqonun vaxtında məmurlar bunları vergi toplamaq üçün tərtib etmişlər. Belə bir qədim xəritənin üzərində Şimali Mesopotamiyanın dağları, çayları və kəndləri təsvir edilmişdir. Mesopotamiyanın böyük şəhəri Babilin xəritəsində Yer kürəsi Fərat çayı ilə kəsilən kürəvi hamar lövhə şəklində təsvir olunmuşdur. Fərat dağlarından axan çay, yeri hər tərəfdən əhatə edən okeana tökülür. Okeanın kənarında yeddi üçbucaq formalı adalar, yazılarla mərkəzdə Babilistan, həmçinin Assuriya və Urartu dövlətləri təsvir olunmuşdur.

"Azərbaycan Ordusu"

Müdafiə Nazirliyi müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət keçmək istəyənlərin qəbulunu elan edir

Azərbaycan Ordusunda müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə könüllü daxil olmaq arzusunda olan vətəndaşların qəbuluna başlanılır.

Ən azı ümumi orta təhsilli, qanunla müəyyən edilmiş müddətli həqiqi hərbi xidmətini başa vurmuş, **30 yaşınadək** hərbi vəzifələri **mart ayının 27-dən aprel ayının 26-dək** Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində fəaliyyət göstərən qəbul komissiyalarına müraciət edə bilərlər.

"Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kursu"na qəbul olunmaq üçün müraciət etmiş vətəndaşlar qəbul komissiyaları tərəfindən hərbi xidmətə yararlılıq dəyərlərinin müəyyən edilməsi məqsədi ilə Müdafiə Nazirliyinin müvafiq tibb müəssisələrinə göndərilir. Hərbi Həkim Komissiyalarının qərarına əsasən, hərbi xidmətə yararlı hesab edilmiş şəxslər qəbul imtahanlarına buraxılır.

Fiziki hazırlığı, ümumi bilik səviyyəsi, düşüncə qabiliyyəti, peşə maraqları, ünsiyyət qurmaq, liderlik və qərar qəbul etmə bacarıqları, həmçinin fərdi-psixoloji və digər keyfiyyətlərinin öyrənilməsi məqsədilə keçirilən imtahanları müvəffəqiyyətlə vermiş namizədlər kursa qəbul edilir.

Kursu müvəffəqiyyətlə başa vuran

şəxslərlə bağlaşma imzalanır və onlar ixtisaslarına uyğun müvafiq vəzifələrə təyin olunur.

Namizədlər qəbul komissiyalarına müraciət edərkən aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- kursa qəbul olunmaq barədə ərizə (qəbul komissiyasının sədrinə);
- şəxsən yazılmış tərcümeyi-hal (əlyazma ilə 1 nüsxədə, çap edilmiş 2 nüsxədə);
- xidmət (iş və ya təhsil) yerindən xasiyyətnamə;

- təhsil haqqında sənədin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (1 nüsxədə);
- doğum haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (1 nüsxədə);

- şəxsiyyət vəsiqəsinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (1 nüsxədə);
- nikah haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (evli olduqda, 1 nüsxədə);

- uşaqların doğum haqqında şəhadətnamələrinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surətləri (uşaq olduqda, 1 nüsxədə);
- evlər idarəsindən və ya yerli icra hakimiyyəti orqanlarından ailə tərkibi və yaşayış yeri haqqında arayış (1 nüsxədə);

- 4 ədəd rəngli fotosəkil (baş geyimsiz, anfas, 2 ədəd 3x4 sm və 2 ədəd 4,5x6 sm ölçüdə);

- qeydiyyatda olduğu poliklinikadan (dəri-zöhrəvi, vərəm, ruhi-əsəb, narkoloji və son 5 (beş) ildə infeksiyon xəstəliklərlə bağlı müraciət edib-etməməsi barədə) arayış;

- hərbi biletin bütün vərəqlərinin notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti (1 nüsxədə).

Sənədlərin qəbulu həyata keçiriləcək ünvan: Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Şəfaət Mehdiyev küçəsi 76, "Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi (Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzi).

Müraciət etmə vaxtı: 27 mart - 26 aprel 2024-cü il hər gün (bazar günləri istisna olmaqla) saat 09:00-dan 17:00-dək.

Qeyd: Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətdən "Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin 156-cı maddəsinin "e" bəndinə (xidməti uyğunsuzluğa görə) müvafiq olaraq ehtiyata buraxılmış hərbi qulluqçuların və məhkumluğunun ödənilməsindən asılı olmayaraq məhkum olunmuş hərbi vəzifəliyə kursa qəbul üçün müraciət etməmələri xahiş olunur.

İdman

Azərbaycanın qadın boksçuları beynəlxalq turniri 9 medalla başa vurublar

Bakıda təşkil olunan boks üzrə "Böyük İpək Yolu" beynəlxalq turnirində qadınlar arasında final döyüşləri keçirilib. Milli komandanın 2 idmançısı həlledici görüşü qələbə ilə başa vurub.

50 kiloqramda Marjona Savriyeva komanda yoldaşı Günel Rəhimova ilə üz-üzə gəlib. Görüşdə birinci tam üstünlüklə qələbə qazanıb. Zeynəb Rəhimova (54 kiloqram) da turnirin qalibi adına yiyələnib. O, finalda Şahina Nematovanı (Özbəkistan) 4:1 hesabı ilə məğlub edib.

Azərbaycanın digər boksçularından Mehparə Məmmədova (48 kiloqram) həlledici görüşdə Erika Priskiandaroya (İtaliya), Lalə Namazlı (63 kiloqram) isə Canfora Assuntaya (İtaliya) məğlub olduğundan ikinci yeri tutublar.

Beləliklə, qadınlardan ibarət Azərbaycan yığması "Böyük İpək Yolu"nu 2 qızıl, 3 gümüş və 4 bürünc medalla bitirib. Millinin heyətində Marjona Savriyeva və Zeynəb Rəhimova birinci yeri tutublar. Günel Rəhimova, Mehparə Məmmədova və Lalə Namazlı gümüş medala yiyələniblər.

Anaxanim İsmayilova (50 kiloqram), Nərgiz Zeynalova (54 kiloqram), Məhsəti Həmzəyeva və Aysu Dərvişova (hər ikisi 60 kiloqram) üçüncü yerlə kifayətləniblər.

Azərbaycan avarçəkəni beynəlxalq turnirdə gümüş medal qazanıb

Azərbaycan idmançısı Diana Dımçenko İtaliyada təşkil edilən akademik avarçəkəmə üzrə "Paolo De Aloya" xatirə turnirində gümüş medal qazanıb.

O, bir nəfərlik qayıqda 2000 metr məsafəyə yürüşlərdə təsnifat mərhələsini birinci pillədə tamamlayaraq finala vəsiqə qazanıb.

Burada avarçəkəni qızıl medaldan cəmi bir neçə saniyə ayırıb. Serbiyalı Arsik Yovanadan (08:01:16 - 08:05:47) dörd saniyə geri qalan yığma üzvü turnirin gümüş mükafatına sahib çıxıb.

Ağırliqqaldırma üzrə Azərbaycan millisinin Dünya Kuboku üçün heyəti məlum olub

Ağırliqqaldırma üzrə Azərbaycan millisinin Dünya Kuboku üçün heyəti açıqlanıb.

"Paris 2024" Yay Olimpiya Oyunlarına lisenziya xarakterli son turnirdə 110 ölkədən 466 (235 kişi və 231 qadın) atlet iştirak edəcək. Yarışda Azərbaycanı qadınlarda Nazilə İsmayilova (45 kiloqram), kişilərdə isə İsa Rüstəmov, Ömər Cavadov (hər ikisi 73 kiloqram), Əli Şükürlü (102 kiloqram) və Dadaş Dadaşbəyli (109 kiloqram) təmsil edəcək.

Qeyd edək ki, Tailandın Phuket şəhərində martın 31-də start götürəcək yarış aprelin 11-dək davam edəcək.

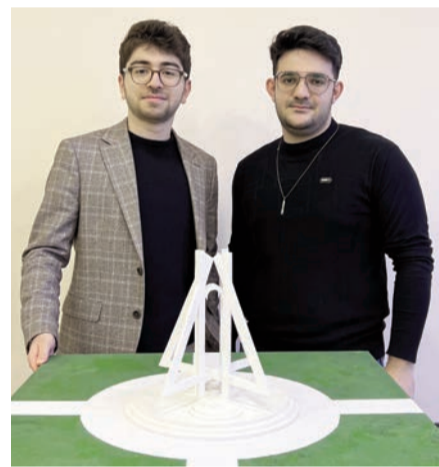
AZƏRTAC-in materialları əsasında

Baş leytenant Bədəlov Ülvi Rais oğluna məxsus MN № 0056149 nömrəli zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gizirlər Əzizov Cabir Samir oğluna məxsus SQ № 0027646 nömrəli və İsmayilov Əlizamin Vilyəddin oğluna məxsus SQ № 0013487 nömrəli şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Hüseynov İsgəndər Qaraxan oğluna məxsus AD № 0013109 nömrəli şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məmmədov Adil Təbriz oğluna məxsus 097659 nömrəli müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

"Zəfər abidəsi" ruhumuzun abidəsidir

Hər yaradılan tarixdir. Abidə də, bina da, qala da. İrili-xırdalı əsər də. Mahiyyət baxımından ikinci Qarabağ müharibəsində qazanılan Zəfər Azərbaycan Ordusunun tarixi əsəridir. Bu Zəfər işığında yaradılmış, yaradılacaq bütün əsərlərin başlıca qayəsi Vətən olacaq. Vətəndə Vətən üçün yaradılanlarda sevgi olur, sədaqət olur...

Azərbaycan Ordusunun tarixi Zəfərdən 40 ay keçir. Neçə 40 aylar keçəcək, bu Zəfər dünən qazanılmış kimi böyük qürurla xatırlanacaq. Onu həm də Vətən adına, Zəfər adına yaradılan əsərlər xatırladacaq. O əsərləri atası müharibə iştirakçısı olmuş tələbələr yaradıbsa, daha duyğusalıqla xatırladacaq.

Azərbaycanın qalib, Ermənistanın məğlub dövlət kimi imzaladığı üçtərəfli Bəyanat bir gerçəkliyin bəyanatıdır: Azərbaycan Ordusu güclüdür, Cənubi Qafqazda ən güclü ordudur. Bu qüruru indi tələbə olanlar orta məktəbdə oxuyanda yaşayırdılar və düşüncələri bu qürurdan barınmışdı. Tələbə oldular, bu qüruru auditoriyalarda daha mütəşəkkilliklə yaşadırlar. Bakı Mühəndislik Universitetinin "Dizayn-memarlıq" fakültəsinin 3-cü kurs tələbələri Kənan Behbudzadə və İbrahim Mahmudov da onların sırasında olublar. Hər ikisi müharibə nə olduğunu yaxşı bilir. Kənanın atası ehtiyatda olan polkovnik-leytenantdır, müharibə veteranıdır, İbrahimin atası Qubadlı-

dandır, müharibə veteranıdır.

Modeləşdirmə fənnini tədris edən müəllim Rasim Qurbanov onlara Zəfər günü ilə bağlı sərgi üçün eksponat hazırlamağı tapşırıb (buna elmi iş də demək mümkündür). Sərgiyə adı səviyyədə hazırlanmış əsərlər təqdim edilə bilməzdi. Bunu tələbələr də bildirdi, müəllimləri də xəbərləmişdi. Eskizlər çəkildilər, düşüncələrinə əsaslanmaqla təhlillər aparıldı. Nümunə, oxşar iş olmadığına görə (ilk həmişə çətin olur, həm də sonda möhtəşəm olur!) təhlillər də, təhlillərə görə tətbiqlər də orijinal idi. Belə əsərlərdə hər detal, hər cizgi əsərin mahiyyətini açıq, onun dərkini (həm də fəlsəfi dərkini!) asanlaşdırır. Əsərin qüdrəti məhz bu amillərlə də bağlıdır.

Vətən müharibəsinin mahiyyətinin xalqın müharibəsi, ruhun müharibəsi olduğunu bilən, Azərbaycan Ordusunun qazandığı qələbənin böyük Zəfər kimi yaşandığını tarix bilən tələbələr 44 rəqəmini yaratdıqları əsərin fabulası kimi təqdim ediblər: Yan tərəflərdən 44 rəqəmi, üst tərəfdən 8 rəqəmi Azərbaycan gerçəkliyinin simvoludur, sanki. 44 rəqəmi 8 rəqəmi ilə üzvi şəkildə bağlıdır. 8 rəqəmi 44 rəqəminin mahiyyətini həm ruhən, həm də zaman məqamında tamamlayır. Quruluşu etibarilə 8 rəqəmi həm də sonsuzluğu, əbədiyyəti ifadə edir. Yəni, 44 gün müddətində noyabrın 8-də qazanı-

lan Zəfər əbədiyyən (sonsuzacan) qürurla yaşadılacaq! Bu əsəri həmin qürurun əsəri - abidəsi hesab edə bilərik.

Əsərin maketini Bakı Mühəndislik Universitetində görən tələbələr yoldaşlarının Zəfərin işığında yaratdıqları bu gözəl əsərə heyranlıqla baxıblar, baxırlar. Universitete gələn rəsmi qonaqlar tələbə təfəkkürü ilə gerçəkləşmiş bu möhtəşəm əsəri tarixi Zəfərin bədii, bədii-memarlıq yozumu adlandırırlar.

- Sərgiyə əsər hazırlayanda məhz 44 və 8 rəqəmlərini həm ayrılıqda, həm də vəhdətdə təqdim etməyə qərarlıyıdık. Tələbə yoldaşım və dostum İbrahimlə mən tələbələrə necə təqdim edilməsi haqqında çox eskizlər işlədik. Nəticə olaraq bu görüntünü təqdim etməyi qərara aldık. Əsərin bəyənildiyi ikimizi də sevindirir. Bizə belə gəlir ki, Azərbaycanımızın ərazi bütövlüyünü tam bərpa etmiş ordumuza mənəvi borcumuzu ödəmişik, - Kənan Behbudzadə belə dedi. İbrahim isə öz növbəsində onu dedi ki, Zəfərin əsəri ürəklərdə yaradılıb, biz üreyimizdə yaratdığımız əsəri maketə çevirdik...

Bakı Mühəndislik Universitetinin 3-cü kurs tələbələri Kənan Behbudzadə ilə İbrahim Mahmudovun yaratdığı "Zəfər abidəsi" ruhumuzun abidəsidir...

Rəşid HÜSEYNOV
"Azərbaycan Ordusu"

Baş redaktorun müavini
mayor
Məhəmməd NƏSİRLİ

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144, "Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

Lalə HÜSEYNOVA

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur. "Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində sənədlənərək "Hərbi Nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalarla rəy verilmir, təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılır. Qəzeti mod.gov.az saytıdan oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361

Sifariş № 122

Nüsxə 4650